

Põllumajanduse elektrifitseerimine

Elektrienergia — kõige odavam ja mugavam energia — mängib üha suuremat osa põllumajanduslikus tootmisprotsessis ja kolhoosnike igapäevases elus. Nii näiteks läinud aastal NSVL põllumajandus nõudis ligi 450 miljonit kilovatt-tundi elektrienergiat.

Kolhooside initsiatiivil areneb laialdaselt väikeste ja keskmiste elektrijaamade ehitamine, mis töötavad kohaliku energeetilise tooraine abil. Käesoleval aastal ehitavad kolhoosid 370 vee-elektrijaama, üldse neid on meil üle 7 tuhande. Riik abistab kolhoosnikke, andes igal aastal ehitamiseks kümmed miljonid rublad pikaajalist laenu. Kuid põhiliselt toimub ehitustegevus kolhooside arvel ja kolhoosnike endi jõuga. Kõige sagedamini ehitatakse vee-elektrijaamu, kuivõrd sada tuhat kolhoosi asetseb jõgede lähedal. Seoses sellega tekkis hiigla nõudmine väikese võimsusega (5—80 kilovatti) hüdroelektrijaamade järele. Rida instituute, tehaseid ja laboratooriume hakkasid konstrueerima kolhoosile vajalikke vee-elektrijaamu. Nii Teaduste Akadeemia Energeetika Instituudis konstrueeriti hüdro-elektrijaam, mis on kõlblik asetamiseks veskitanemidele. Katsejaam töötab juba enam kui aasta edukalt Kalinini oblasti Vitkovo asuanduses. Leningradi tehas „Elektrosila“ konstrueeris ujuva mikro-elektrijaama. Ta koosneb väikesest veeturbiinist ja generaatorist võimsusega 5 kilovatti. Kogu seadeldis on monteeritud parve peale. Parv pannakse

ankrusse ja veevool viib turbliini tegevusse. Mikro-elektrijaam töötab automaatselt, ei nõua erilist personaali ja on oma konstruktsioonilt väga lihtne. Tema energia on küllaldane 150 kolhoosi maja valgustamiseks.

On olemas kolhoosi-elektrijaamade mitmeid variante, mis põhiliselt kasutavad vee või tuule energiat ning on täiendavalt varustatud nafta- või aurumasinaga. Niisugune tuule-elektrijaam töötab Kiievi oblasti kolhoosis „Novaja Zisnj“. Naftamootor käivitatakse vaid tuulevaiksetel päevadel.

Ehitatakse elektrijaamu ka loodusgaaside leiukohtadesse (Priasovski krai) maa-aluste allikate juurde (Novo-Troitski rajoon, Zaporožje), Kirgiisia mäejõgede juurde, uute kanalite juurde Kesk-Aasiasse. Viieaastane plaan Moskva oblastis näeb ette 36 hüdro-elektrijaama ehitamise, koguvõimsusega 4525 kilovatti.

On loomulik, et tekkis tarvidus elektrimontööride ja tehnikute ettevalmistamiseks kolhoosnike endi seast. Neid kaadreid valmistatakse ette mitmesugustel kursustel linnades ja suurtes kolhoosides.

Suur osa põllumajanduse elektrifitseerimise mõtte populariseerimisel on üleliidulisel põllumajanduslikul näitusel. Sajad tuhanded kolhoosnikud, kes külastavad iga päev näitust, tutvuvad uusimate saavutustega sel alal ja saavad kvalifitseeritud nõuannet eriteadlastelt.